

Wypowiedź ustna – 10 punktów

Najpierw przeczytaj wiersz na głos tak, aby zasygnalizować swój zamysł interpretacyjny. Potem wiersz zinterpretuj, uwzględniając to, że jest on tworem językowym.

Jacek Dehnel

Tkwi w szczególe

Hej, bystra woda, bystra wodniczka,
DNA zwite jak sploty stryczka,
hej, mitochondria¹, jądra komórek
jak ukrecony na szyję sznurek.

Siedzą se tacy, myślą czy da się –
i tak się nie da, bo są na kwasie,
ubezwłasnowolnieni przez geny
jak wyrzucone na brzeg syreny.

Jedna synapsa² drugiej synapsie
Truje: „na instynkt lepiej załap się”.
Akson³ po cichu tak do aksona:
„co przekazane – trzeba wykonać”.

Możesz się zwijać, dwoić i troić,
i tak cię w końcu genom dogoni.
Możesz się zabić, narodzisz się nowy
(deoksyrybonukleinowy).

(Dwutygodnik.com 46/2010)

¹ organelle komórkowe wyspecjalizowane w przemianach tlenowych

² miejsce przekazywania impulsu nerwowego z jednego neuronu na drugi lub na narząd wykonawczy (gruczoł, mięsień).

³ wyspecjalizowane połączenie między dwoma neuronami albo między neuronem i innym rodzajem komórki, np. mięśniową lub gruczołową, poprzez które jednokierunkowo przenoszone jest pobudzenie nerwowe

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej – 10 punktów

I. Czytanie głośne (0-2):

1. przekaz – czy utwór jest czytany ze zrozumieniem, donośnie i poprawnie?
2. interpretacja – czy jest w czytaniu słyszalny zamysł interpretacyjny?

II. Treść (0-4):

1. sens (całości i fragmentów) – czy utwór jest rozumiany zgodnie z tekstem?
2. analiza – czy opis elementów składowych jest poprawny i wyczerpujący?
3. funkcjonalność – czy analiza służy interpretacji (odczytaniu sensu/ -ów)?
4. konteksty – czy utwór jest umieszczony w jakiejś większej całości (biografii, twórczości, epoki, gatunku, stylu)?
5. wartościowanie – czy ocena utworu wynika z interpretacji, czy z upodobań?

III. Wykonanie (0-4):

1. kontakt – czy mówiący przyciąga „twarzą w twarz”, mówi wprost do słuchaczy?
2. identyfikacja – czy jest autentyczny, bliski interpretowanemu utworowi?
3. rozbudzanie – czy porusza umysł, wyobraźnię, uczucia, poczucie humoru?
4. dykcja i mowa ciała – czy mówi wyraźnie i donośnie; odpowiednio używa ruchu, gestu, mimiki?
5. poprawność językowa – czy nie popełnia rażących błędów gramatycznych, leksykalnych, stylistycznych?

Uwagi:

1. Uczeń interpretuje jeden wylosowany utwór.
2. Wypowiedź trwa ok. 5 minut. Czas na przygotowanie interpretacji – 45 minut.
3. Podczas wypowiedzi można korzystać z tekstu utworu i notatek.
4. Za wyraźne przekroczenie limitu czasu na wypowiedź odejmuje się punkty (1-3).
5. Mówienie nie na temat lub rażące błędy językowe w nasileniu dyskwalifikują wypowiedź (przyznaje się zero punktów).

Wypowiedź ustna – 10 punktów

Najpierw przeczytaj wiersz na głos tak, aby zasygnalizować swój zamysł interpretacyjny.
Potem wiersz zinterpretuj, uwzględniając to, że jest on tworem językowym.

Mieczysław Jastrun

Aby uwolnić się od siebie

Ten człowiek w skafandrze
W swej absolutnej obojętności
Ten narcyz o metalowych ustach
Ten nurek łąki podmorskiej
Ten...

To nie łowca
lecz słowo łąp
między dwoma otchłaniami

Wynałazł ścieżkę po której
spaceruje w ciężkich butach
ma pod sobą brud niewolę
wolny od ludzkości
ale bliski jak odbicie w lustrze

Aby uwolnić się od siebie
powiniennem zbić lustro
Ale lękam się
Patrzysz mi w oczy
żywy a nieustający
Ale to światło które nas prowadzi
przez niewidzialną przestrzeń
Ale ten cień od drzewa
Ale ten żal który zanurza
sam w sobie...

(onet.pl Tygodnik Powszechny. Kultura nr 7, 21.12.2003)

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej – 10 punktów

I. Czytanie głośne (0-2):

1. przekaz – czy utwór jest czytany ze zrozumieniem, donośnie i poprawnie?
2. interpretacja – czy jest w czytaniu słyszalny zamysł interpretacyjny?

II. Treść (0-4):

1. sens (całości i fragmentów) – czy utwór jest rozumiany zgodnie z tekstem?
2. analiza – czy opis elementów składowych jest poprawny i wyczerpujący?
3. funkcjonalność – czy analiza służy interpretacji (odczytaniu sensu/ -ów)?
4. konteksty – czy utwór jest umieszczony w jakiejś większej całości (biografii, twórczości, epoki, gatunku, stylu)?
5. wartościowanie – czy ocena utworu wynika z interpretacji, czy z upodobań?

III. Wykonanie (0-4):

1. kontakt – czy mówiący przyciąga „twarzą w twarz”, mówi wprost do słuchaczy?
2. identyfikacja – czy jest autentyczny, bliski interpretowanemu utworowi?
3. rozbudzanie – czy porusza umysł, wyobraźnię, uczucia, poczucie humoru?
4. dykcja i mowa ciała – czy mówi wyraźnie i donośnie; odpowiednio używa ruchu, gestu, mimiki?
5. poprawność językowa – czy nie popełnia rażących błędów gramatycznych, leksykalnych, stylistycznych?

Uwagi:

1. Uczeń interpretuje jeden wylosowany utwór.
2. Wypowiedź trwa ok. 5 minut. Czas na przygotowanie interpretacji – 45 minut.
3. Podczas wypowiedzi można korzystać z tekstu utworu i notatek.
4. Za wyraźne przekroczenie limitu czasu na wypowiedź odejmuje się punkty (1-3).
5. Mówienie nie na temat lub rażące błędy językowe w nasileniu dyskwalifikują wypowiedź (przyznaje się zero punktów).

Wypowiedź ustna – 10 punktów

Najpierw przeczytaj wiersz na głos tak, aby zasygnalizować swój zamysł interpretacyjny. Potem wiersz zinterpretuj, uwzględniając to, że jest on tworem językowym.

Ewa Lipska

Cisza

Mój lęk nie mniejszy niż Europa.
I drzwi plecami odwrócone w lęku
I w lęku stoję odwrócona.
I pada deszcz nieprzemakalny.
I cisza stoi między nami
na drugim piętrze kamienicy.

Po twarzy twojej twarzy mojej

deszcz przeprowadza się kroplami
z drugiego piętra kamienicy
i dźwiga drwiny odrobinę.

Tak w nocy stałaś. I ja stałam.
I cisza stała między nami.

Coraz bardziej pusto cię czytam.
Ktoś szczególnie czeka na tę chwilę
jak na ślub albo na pociąg.
Coraz bardziej pusto cię widzę.
Coraz trudniej jest teraz o komfort:
mieć sąsiadów przyjaciół rodzinę.

Pełna cisza stoi między nami
i nie wierzy w czyjąkolwiek winę.

(Dom spokojnej młodości 1979)

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej – 10 punktów

I. Czytanie głośne (0-2):

1. przekaz – czy utwór jest czytany ze zrozumieniem, donośnie i poprawnie?
2. interpretacja – czy jest w czytaniu słyszalny zamysł interpretacyjny?

II. Treść (0-4):

1. sens (całości i fragmentów) – czy utwór jest rozumiany zgodnie z tekstem?
2. analiza – czy opis elementów składowych jest poprawny i wyczerpujący?
3. funkcjonalność – czy analiza służy interpretacji (odczytaniu sensu/ -ów)?
4. konteksty – czy utwór jest umieszczony w jakiejś większej całości (biografii, twórczości, epoki, gatunku, stylu)?
5. wartościowanie – czy ocena utworu wynika z interpretacji, czy z upodobań?

III. Wykonanie (0-4):

1. kontakt – czy mówiący przyciąga „twarzą w twarz”, mówi wprost do słuchaczy?
2. identyfikacja – czy jest autentyczny, bliski interpretowanemu utworowi?
3. rozbudzanie – czy porusza umysł, wyobraźnię, uczucia, poczucie humoru?
4. dykcja i mowa ciała – czy mówi wyraźnie i donośnie; odpowiednio używa ruchu, gestu, mimiki?
5. poprawność językowa – czy nie popełnia rażących błędów gramatycznych, leksykalnych, stylistycznych?

Uwagi:

1. Uczeń interpretuje jeden wylosowany utwór.
2. Wypowiedź trwa ok. 5 minut. Czas na przygotowanie interpretacji – 45 minut.
3. Podczas wypowiedzi można korzystać z tekstu utworu i notatek.
4. Za wyraźne przekroczenie limitu czasu na wypowiedź odejmuje się punkty (1-3).
5. Mówienie nie na temat lub rażące błędy językowe w nasileniu dyskwalifikują wypowiedź (przyznaje się zero punktów).

Wypowiedź ustna – 10 punktów

Najpierw przeczytaj wiersz na głos tak, aby zasygnalizować swój zamysł interpretacyjny. Potem wiersz zinterpretuj, uwzględniając to, że jest on tworem językowym.

Rafał Wojaczek

Jasności promieniste

Mówię do ciebie tak cicho jakbym świecił
I kwitną gwiazdy na łące mojej krwi
Stoi mi w oczach gwiazda twojej krwi
Mówię tak cicho aż mój cień jest biały

Jestem chłodną wyspą dla twojego ciała
które upada w noc gorącą kroplą
Mówię do ciebie tak cicho jak przez sen
płonie twój pot na mojej skórze

Mówię do ciebie tak cicho jak ptak
o świcie słońce upuszcza w twoje oczy
Mówię tak cicho
jak łąza rzeźbi zmarszczkę

Mówię do ciebie tak cicho
jak ty do mnie

(Sezon 1969)

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej – 10 punktów

I. Czytanie głośne (0-2):

1. przekaz – czy utwór jest czytany ze zrozumieniem, donośnie i poprawnie?
2. interpretacja – czy jest w czytaniu słyszalny zamiar interpretacyjny?

II. Treść (0-4):

1. sens (całości i fragmentów) – czy utwór jest rozumiany zgodnie z tekstem?
2. analiza – czy opis elementów składowych jest poprawny i wyczerpujący?
3. funkcjonalność – czy analiza służy interpretacji (odczytaniu sensu/ -ów)?
4. konteksty – czy utwór jest umieszczony w jakiejś większej całości (biografii, twórczości, epoki, gatunku, stylu)?
5. wartościowanie – czy ocena utworu wynika z interpretacji, czy z upodobań?

III. Wykonanie (0-4):

1. kontakt – czy mówiący przyciąga „twarzą w twarz”, mówi wprost do słuchaczy?
2. identyfikacja – czy jest autentyczny, bliski interpretowanemu utworowi?
3. rozbudzanie – czy porusza umysł, wyobraźnię, uczucia, poczucie humoru?
4. dykcja i mowa ciała – czy mówi wyraźnie i donośnie; odpowiednio używa ruchu, gestu, mimiki?
5. poprawność językowa – czy nie popełnia rażących błędów gramatycznych, leksykalnych, stylistycznych?

Uwagi:

1. Uczeń interpretuje jeden wylosowany utwór.
2. Wypowiedź trwa ok. 5 minut. Czas na przygotowanie interpretacji – 45 minut.
3. Podczas wypowiedzi można korzystać z tekstu utworu i notatek.
4. Za wyraźne przekroczenie limitu czasu na wypowiedź odejmuje się punkty (1-3).
5. Mówienie nie na temat lub rażące błędy językowe w nasileniu dyskwalifikują wypowiedź (przyznaje się zero punktów).

Wypowiedź ustna – 10 punktów

Najpierw przeczytaj wiersz na głos tak, aby zasygnalizować swój zamysł interpretacyjny.
Potem wiersz zinterpretuj, uwzględniając to, że jest on tworem językowym.

Kazimierz Ratoń

* * *

Zatrzymajcie mnie na drodze do śmierci
wznieście na niej zasieki z ognia i nieznanych betonów
obniżcie horyzont bym mógł ujrzeć jego krańce
zasłońcie radość słońca i niewinność traw
wykopcie dół o niewidocznym dnie
uczyńcie wszystko bym musiał stanąć i oślepnąć
uczyńcie wszystko bym mógł zapomnieć
zatrzymajcie mnie na drodze do śmierci.

(Gdziekolwiek pójdę... 1974)

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej – 10 punktów

I. Czytanie głośne (0-2):

1. przekaz – czy utwór jest czytany ze zrozumieniem, donośnie i poprawnie?
2. interpretacja – czy jest w czytaniu słyszalny zamysł interpretacyjny?

II. Treść (0-4):

1. sens (całości i fragmentów) – czy utwór jest rozumiany zgodnie z tekstem?
2. analiza – czy opis elementów składowych jest poprawny i wyczerpujący?
3. funkcjonalność – czy analiza służy interpretacji (odczytaniu sensu/ -ów)?
4. konteksty – czy utwór jest umieszczony w jakiejś większej całości (biografii, twórczości, epoki, gatunku, stylu)?
5. wartościowanie – czy ocena utworu wynika z interpretacji, czy z upodobań?

III. Wykonanie (0-4):

1. kontakt – czy mówiący przyciąga „twarzą w twarz”, mówi wprost do słuchaczy?
2. identyfikacja – czy jest autentyczny, bliski interpretowanemu utworowi?
3. rozbudzanie – czy porusza umysł, wyobraźnię, uczucia, poczucie humoru?
4. dykcja i mowa ciała – czy mówi wyraźnie i donośnie; odpowiednio używa ruchu, gestu, mimiki?
5. poprawność językowa – czy nie popełnia rażących błędów gramatycznych, leksykalnych, stylistycznych?

Uwagi:

1. Uczeń interpretuje jeden wylosowany utwór.
2. Wypowiedź trwa ok. 5 minut. Czas na przygotowanie interpretacji – 45 minut.
3. Podczas wypowiedzi można korzystać z tekstu utworu i notatek.
4. Za wyraźne przekroczenie limitu czasu na wypowiedź odejmuje się punkty (1-3).
5. Mówienie nie na temat lub rażące błędy językowe w nasileniu dyskwalifikują wypowiedź (przyznaje się zero punktów).

Wypowiedź ustna – 10 punktów

Najpierw przeczytaj wiersz na głos tak, aby zasygnalizować swój zamysł interpretacyjny. Potem wiersz zinterpretuj, uwzględniając to, że jest on tworem językowym.

Agnieszka Osiecka

Okularnicy

Między nami po ulicy
pojedynczo i grupkami
snują się okularnicy
ze skryptami...
I z książkami, z notatkami,
z papierami, kompleksami.
i te pe, i te de, i te pe.

Uszy mają odmrożone,
nosy w szalik otulone,
spodnie mają zeszłoroczne,
miny mroczne.
Taki dzieckiem się nie zajmie,
tylko myśli o Einsteinie.
i te pe, i te de, i te pe.

Gnieźdzą się w akademiku,
mają każdy po czajniku
i nie dla nich devolaje,
i Paryże, i Szanghaje,
i nie dla nich bal i ubaw,
ani Lala, ani Buba.
i te pe, i te de, i te pe.

Tylko czasem przy tablicy
wiosną jakiś okularnik
skradnie swej okularnicy
pocałunek...
Wtem okular zajdzie mgłą,
przemarznięte dłonie drżą...
Potem razem w bibliotece
i w stołówce, i w kolejce
i te pe, i te de, i te pe.

Wymęczeni, wychudzeni,
z dyplomami już w kieszeni,
odpływają pociągami,
potem żenią się z żonami,
Potem wiążą koniec z końcem
za te polskie dwa tysiące
i te pe, i te de, i te pe.

(Sztuczny miód, 1977)

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej – 10 punktów

I. Czytanie głośne (0-2):

1. przekaz – czy utwór jest czytany ze zrozumieniem, donośnie i poprawnie?
2. interpretacja – czy jest w czytaniu słyszalny zamysł interpretacyjny?

II. Treść (0-4):

1. sens (całości i fragmentów) – czy utwór jest rozumiany zgodnie z tekstem?
2. analiza – czy opis elementów składowych jest poprawny i wyczerpujący?
3. funkcjonalność – czy analiza służy interpretacji (odczytaniu sensu/ -ów)?
4. konteksty – czy utwór jest umieszczony w jakiejś większej całości (biografii, twórczości, epoki, gatunku, stylu)?
5. wartościowanie – czy ocena utworu wynika z interpretacji, czy z upodobań?

III. Wykonanie (0-4):

1. kontakt – czy mówiący przyciąga „twarzą w twarz”, mówi wprost do słuchaczy?
2. identyfikacja – czy jest autentyczny, bliski interpretowanemu utworowi?
3. rozbudzanie – czy porusza umysł, wyobraźnię, uczucia, poczucie humoru?
4. dykcja i mowa ciała – czy mówi wyraźnie i donośnie; odpowiednio używa ruchu, gestu, mimiki?
5. poprawność językowa – czy nie popełnia rażących błędów gramatycznych, leksykalnych, stylistycznych?

Uwagi:

1. Uczeń interpretuje jeden wylosowany utwór.
2. Wypowiedź trwa ok. 5 minut. Czas na przygotowanie interpretacji – 45 minut.
3. Podczas wypowiedzi można korzystać z tekstu utworu i notatek.
4. Za wyraźne przekroczenie limitu czasu na wypowiedź odejmuje się punkty (1-3).
5. Mówienie nie na temat lub rażące błędy językowe w nasileniu dyskwalifikują wypowiedź (przyznaje się zero punktów).

Wypowiedź ustna – 10 punktów

Najpierw przeczytaj wiersz na głos tak, aby zasygnalizować swój zamysł interpretacyjny. Potem wiersz zinterpretuj, uwzględniając to, że jest on tworem językowym.

Ernest Bryll

Ten, który...

Ten, który skrzywdził człowieka prostego
Wynajdzie rymopisów, co wszystko wymażą
I historyka w dowodach zręcznego
Który wyrzeźbi dzieje z tak dostojną twarzą
Jak nigdy w dziejach jeszcze nie bywało.
Ten, który zbrodnię czynił – byle wyszedł cało
Znajdzie w ciemności wieków swoją sprawiedliwość
Chociaż siał burze, słodkie zbierze żniwo.

Takie jest doświadczenie. A my byśmy chcieli
Aby się słowa poety lękano
By imperatorowie w pomiętej pościeli
Pocili się, myśleli – co o nich pisano.

Takie jest doświadczenie, które zawsze znano
I zawsze przeciw głupi poeci lecieli.

(Zwierzętko, 1975)

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej – 10 punktów

I. Czytanie głośne (0-2):

1. przekaz – czy utwór jest czytany ze zrozumieniem, donośnie i poprawnie?
2. interpretacja – czy jest w czytaniu słyszalny zamysł interpretacyjny?

II. Treść (0-4):

1. sens (całości i fragmentów) – czy utwór jest rozumiany zgodnie z tekstem?
2. analiza – czy opis elementów składowych jest poprawny i wyczerpujący?
3. funkcjonalność – czy analiza służy interpretacji (odczytaniu sensu/ -ów)?
4. konteksty – czy utwór jest umieszczony w jakiejś większej całości (biografii, twórczości, epoki, gatunku, stylu)?
5. wartościowanie – czy ocena utworu wynika z interpretacji, czy z upodobań?

III. Wykonanie (0-4):

1. kontakt – czy mówiący przyciąga „twarzą w twarz”, mówi wprost do słuchaczy?
2. identyfikacja – czy jest autentyczny, bliski interpretowanemu utworowi?
3. rozbudzanie – czy porusza umysł, wyobraźnię, uczucia, poczucie humoru?
4. dykcja i mowa ciała – czy mówi wyraźnie i donośnie; odpowiednio używa ruchu, gestu, mimiki?
5. poprawność językowa – czy nie popełnia rażących błędów gramatycznych, leksykalnych, stylistycznych?

Uwagi:

1. Uczeń interpretuje jeden wylosowany utwór.
2. Wypowiedź trwa ok. 5 minut. Czas na przygotowanie interpretacji – 45 minut.
3. Podczas wypowiedzi można korzystać z tekstu utworu i notatek.
4. Za wyraźne przekroczenie limitu czasu na wypowiedź odejmuje się punkty (1-3).
5. Mówienie nie na temat lub rażące błędy językowe w nasileniu dyskwalifikują wypowiedź (przyznaje się zero punktów).

Wypowiedź ustna – 10 punktów

Najpierw przeczytaj wiersz na głos tak, aby zasygnalizować swój zamysł interpretacyjny.
Potem wiersz zinterpretuj, uwzględniając to, że jest on tworem językowym.

Halina Poświatowska

* * *

kto potrafi
pomiędzy miłość i śmierć
wpleść anegdotę o istnieniu
zgamiam brunatne plastry książek
nasłuchuję brzęczenia słów
pomiędzy miłość i śmierć
wpleść
nikt nie potrafi

i tylko czasem
naprzeciw słońca
w zmrużonych oczach błysk
chwila roztrącona na tęczę
twarzą w twarz
naprzeciw słońca
w oślepiłych oczach
treść niknąca...
na krańcach
miłość śmierć

(Dzień dzisiejszy, 1963)

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej – 10 punktów

I. Czytanie głośne (0-2):

1. przekaz – czy utwór jest czytany ze zrozumieniem, donośnie i poprawnie?
2. interpretacja – czy jest w czytaniu słyszalny zamysł interpretacyjny?

II. Treść (0-4):

1. sens (całości i fragmentów) – czy utwór jest rozumiany zgodnie z tekstem?
2. analiza – czy opis elementów składowych jest poprawny i wyczerpujący?
3. funkcjonalność – czy analiza służy interpretacji (odczytaniu sensu/ -ów)?
4. konteksty – czy utwór jest umieszczony w jakiejś większej całości (biografii, twórczości, epoki, gatunku, stylu)?
5. wartościowanie – czy ocena utworu wynika z interpretacji, czy z upodobań?

III. Wykonanie (0-4):

1. kontakt – czy mówiący przyciąga „twarzą w twarz”, mówi wprost do słuchaczy?
2. identyfikacja – czy jest autentyczny, bliski interpretowanemu utworowi?
3. rozbudzanie – czy porusza umysł, wyobraźnię, uczucia, poczucie humoru?
4. dykcja i mowa ciała – czy mówi wyraźnie i donośnie; odpowiednio używa ruchu, gestu, mimiki?
5. poprawność językowa – czy nie popełnia rażących błędów gramatycznych, leksykalnych, stylistycznych?

Uwagi:

1. Uczeń interpretuje jeden wylosowany utwór.
2. Wypowiedź trwa ok. 5 minut. Czas na przygotowanie interpretacji – 45 minut.
3. Podczas wypowiedzi można korzystać z tekstu utworu i notatek.
4. Za wyraźne przekroczenie limitu czasu na wypowiedź odejmuje się punkty (1-3).
5. Mówienie nie na temat lub rażące błędy językowe w nasileniu dyskwalifikują wypowiedź (przyznaje się zero punktów).

Wypowiedź ustna – 10 punktów

Najpierw przeczytaj wiersz na głos tak, aby zasygnalizować swój zamysł interpretacyjny.
Potem wiersz zinterpretuj, uwzględniając to, że jest on tworem językowym.

Stanisław Grochowiak

Czyści

Wolę brzydotę
Jest bliżej krwiobiegu
Słów gdy przeświećlać
Je i udręczać

Ona ukleja najbogatsze formy
Ratuje kopciem
Ściany kostnicowe
W zziębłość posągów
Wkłada zapach mysy

Są bo na świecie ludzie tak wymyćci
Że gdy przechodzą
Nawet pies nie warknie
Choć ani święci
Ani są też cisi

(Rozbieranie do snu, 1959)

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej – 10 punktów

I. Czytanie głośne (0-2):

1. przekaz – czy utwór jest czytany ze zrozumieniem, donośnie i poprawnie?
2. interpretacja – czy jest w czytaniu słyszalny zamysł interpretacyjny?

II. Treść (0-4):

1. sens (całości i fragmentów) – czy utwór jest rozumiany zgodnie z tekstem?
2. analiza – czy opis elementów składowych jest poprawny i wyczerpujący?
3. funkcjonalność – czy analiza służy interpretacji (odczytaniu sensu/ -ów)?
4. konteksty – czy utwór jest umieszczony w jakiejś większej całości (biografii, twórczości, epoki, gatunku, stylu)?
5. wartościowanie – czy ocena utworu wynika z interpretacji, czy z upodobań?

III. Wykonanie (0-4):

1. kontakt – czy mówiący przyciąga „twarzą w twarz”, mówi wprost do słuchaczy?
2. identyfikacja – czy jest autentyczny, bliski interpretowanemu utworowi?
3. rozbudzanie – czy porusza umysł, wyobraźnię, uczucia, poczucie humoru?
4. dykcja i mowa ciała – czy mówi wyraźnie i donośnie; odpowiednio używa ruchu, gestu, mimiki?
5. poprawność językowa – czy nie popełnia rażących błędów gramatycznych, leksykalnych, stylistycznych?

Uwagi:

1. Uczeń interpretuje jeden wylosowany utwór.
2. Wypowiedź trwa ok. 5 minut. Czas na przygotowanie interpretacji – 45 minut.
3. Podczas wypowiedzi można korzystać z tekstu utworu i notatek.
4. Za wyraźne przekroczenie limitu czasu na wypowiedź odejmuje się punkty (1-3).
5. Mówienie nie na temat lub rażące błędy językowe w nasileniu dyskwalifikują wypowiedź (przyznaje się zero punktów).

Wypowiedź ustna – 10 punktów

Najpierw przeczytaj wiersz na głos tak, aby zasygnalizować swój zamysł interpretacyjny. Potem wiersz zinterpretuj, uwzględniając to, że jest on tworem językowym.

Andrzej Bursa

Nauka chodzenia

Tyle miałem trudności
z przewyciężeniem prawa ciężenia
myślałem że jak wreszcie stanę na nogach
uchylą przede mną czoła
a oni w mordę
nie wiem co jest
usiłuję po bohatersku zachować pionową postawę
i nic nie rozumiem
"głupiś" mówią mi życzliwi (najgorszy gatunek łajdaków)
"w życiu trzeba się czołgać czołgać"
więc kładę się na płask
z tyłkiem anielsko-głupio wypiętym w górę
i próbuję
od sandałka do kamaszka
od buciczka do trzewiczka
uczę się chodzić po świecie

(Wiersze, 1958)

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej – 10 punktów

I. Czytanie głośne (0-2):

1. przekaz – czy utwór jest czytany ze zrozumieniem, donośnie i poprawnie?
2. interpretacja – czy jest w czytaniu słyszalny zamysł interpretacyjny?

II. Treść (0-4):

1. sens (całości i fragmentów) – czy utwór jest rozumiany zgodnie z tekstem?
2. analiza – czy opis elementów składowych jest poprawny i wyczerpujący?
3. funkcjonalność – czy analiza służy interpretacji (odczytaniu sensu/ -ów)?
4. konteksty – czy utwór jest umieszczony w jakiejś większej całości (biografii, twórczości, epoki, gatunku, stylu)?
5. wartościowanie – czy ocena utworu wynika z interpretacji, czy z upodobań?

III. Wykonanie (0-4):

1. kontakt – czy mówiący przyciąga „twarzą w twarz”, mówi wprost do słuchaczy?
2. identyfikacja – czy jest autentyczny, bliski interpretowanemu utworowi?
3. rozbudzanie – czy porusza umysł, wyobraźnię, uczucia, poczucie humoru?
4. dykcja i mowa ciała – czy mówi wyraźnie i donośnie; odpowiednio używa ruchu, gestu, mimiki?
5. poprawność językowa – czy nie popełnia rażących błędów gramatycznych, leksykalnych, stylistycznych?

Uwagi:

1. Uczeń interpretuje jeden wylosowany utwór.
2. Wypowiedź trwa ok. 5 minut. Czas na przygotowanie interpretacji – 45 minut.
3. Podczas wypowiedzi można korzystać z tekstu utworu i notatek.
4. Za wyraźne przekroczenie limitu czasu na wypowiedź odejmuje się punkty (1-3).
5. Mówienie nie na temat lub rażące błędy językowe w nasileniu dyskwalifikują wypowiedź (przyznaje się zero punktów).